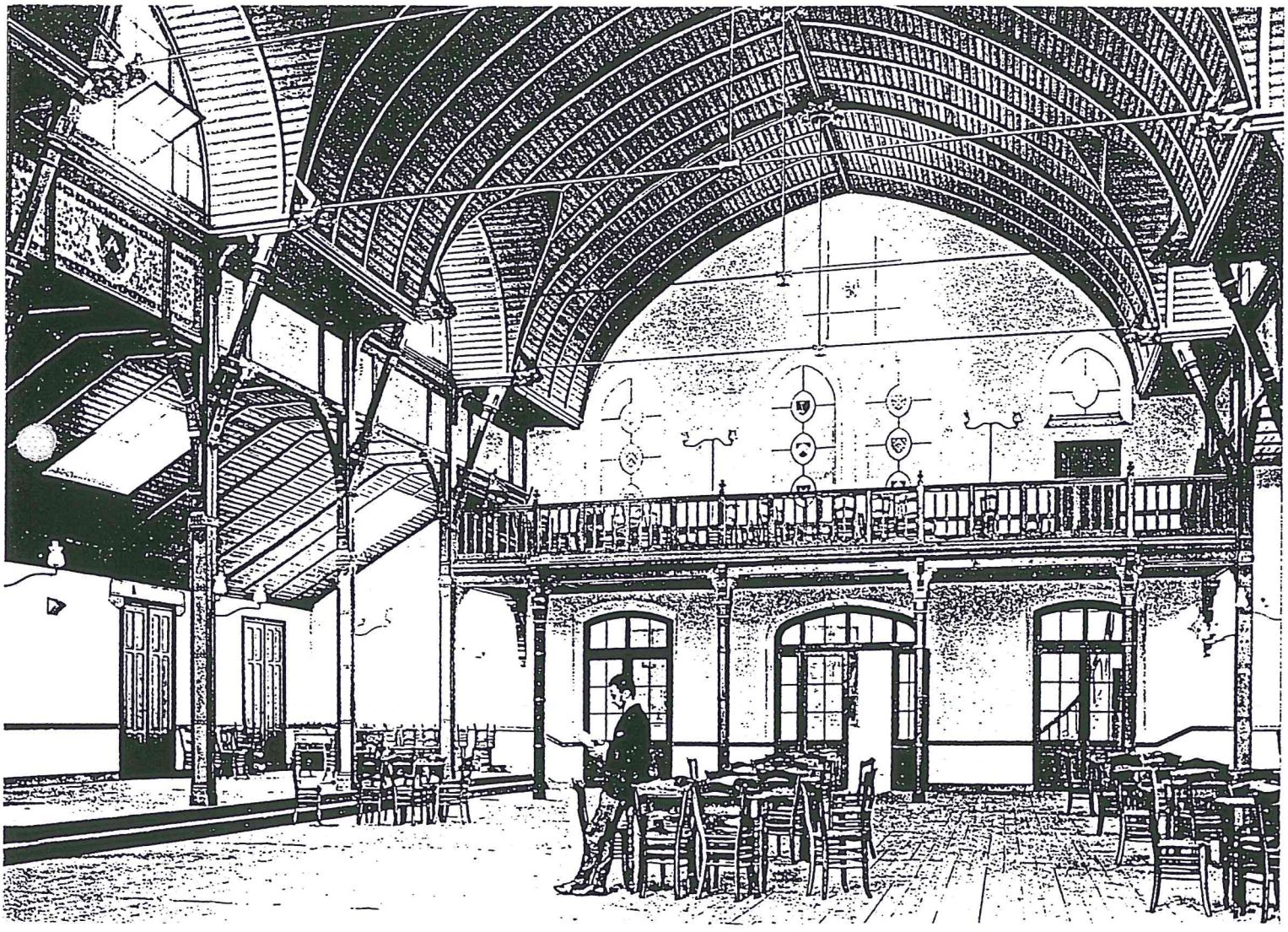
België-Belgique
P.B.
8000 BRUGGE 1-2
3/4674

archipel

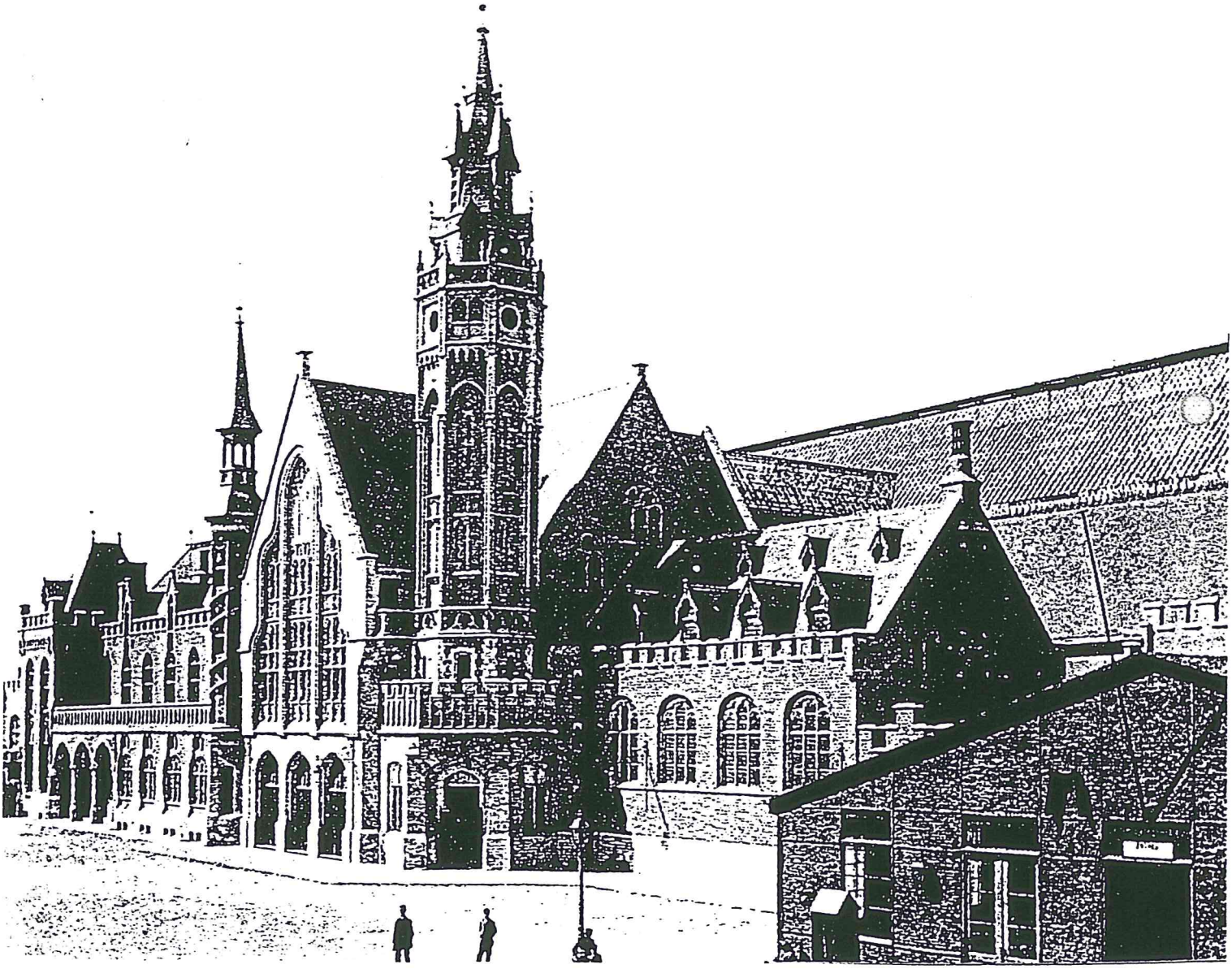

The great hall in the headquarters of the Bruges's Catholic Guild of Crafts. 1894

afgiftekantoor BRUGGE1, 2e afd. maandblad JANUARI 2001 ver.uitgev. M. Felix . Koningstraat 43A, 8400-Oostende

The Gilde de Saint-Thomas et de Saint-Luc

The railway station of Bruges, built in 1880-1886, a design by J. Schadde.

Uit GOTHIC REVIVAL, De Mayer en Verpoest

ARCHIPEL BULLETIN JANUARI 2001

VRIJDAG 26 JANUARI 2001 – 20u.30

't Leerhuys, Groeninge 35, Brugge

LUC VERPOEST over

DE MODERNITEIT VAN DE BRUGSE NEOGOTIEK

De twintigste eeuw is definitief achter de rug en je hoort wel eens dat deze eeuw van de ongeremde en onvermijdelijke modernisering helemaal aan Brugge is voorbijgegaan. Een twintigste-eeuws Brugge: je kan je er niet zo onmiddellijk iets bij voorstellen ... Het begon nochtans goed, met de jonge Huib Hoste (1881-1957) bijvoorbeeld die zich – bij het dagen van de nieuwe eeuw - trachtte los te rukken van de strenge neogotische leermeesters zoals Jean Baptiste Bethune en Louis Cloquet ... , ook in de architectuur katholieker dan de paus ... Nog voor de Grote Oorlog leert hij in Nederland het werk van Berlage kennen, tijdens de oorlog verblijft hij in Nederland en bouwt er mee aan de avantgarde van De Stijl, met Van Doesburg, Mondriaan, Oud, Van Tongerloo, Wils ... Terug in België laat hij dat avantgardistische geweld even los op de wederopbouw (Zonnebeke ...) maar de wederopbouw laat die kans om meer te zijn dan alleen maar wederopbouw liggen ... een mislukte kans voor de Moderne Architectuur. Hoste probeert het dan maar in Brugge: een schitterend ontwerp uit 1918 voor de uitbreiding van de stadsbibliotheek ... Brugs én Berlagiaans tegelijk ... maar in al zijn eenvoud en vormelijk vernuft blijkbaar van het moderne teveel voor het oude Brugge. Hoste blijft dan maar letterlijk aan de kant staan, buiten de stadswallen ... In de late jaren twintig bouwt hij er een stralende krans van bescheiden maar onmiskenbaar moderne woningen, zeldzame sporen van twintigste-eeuwse architectuur van kwaliteit ... waar geen van de honderdduizenden toeristen naar omkijkt ... ten onrechte ... ook omdat niemand hen erop wijst ... ook ten onrechte ... Hoste zal het in de late jaren dertig nog eens proberen, met een Corbusiaanse stadswijk op de oude spoorwegbedding langs het Zand weg ... tevergeefs.

Brugge leek in de twintigste eeuw niet wakker te krijgen uit een diepe slaap waar het in het laatste kwart van de negentiende-eeuw terecht was gekomen ... verdoofd, in slaap gewiegd door de vele 'kunstige herstellingen' waarbij eerder 'gemoderniseerde' gevels hun oude gelaat terugkregen ... een neogotische of neorenaissancistische facelift ... een soort omgekeerd façadisme ... Het getuigt allemaal ongetwijfeld van veel architectuurhistorische kennis en architecturale kunde, van onmiskenbaar hoge kwaliteit en is daarom ook onze aandacht én waardering én bescherming waard. Maar we kunnen ook niet anders dan vaststellen dat hiermee een ander Brugge uit het beeld verdween: het Brugge dat sinds het einde van de achttiende eeuw onvermijdelijk werd gemoderniseerd ... witte lijstgevels, hele straten vol, actualiseren de achterliggende oude woningen tot volwaardig eigentijdse stadswoningen, nieuwe moderne stadswoningen met een klassieke statigheid ontleend aan een strenge geometrie, een modern stadstheater dat zich letterlijk losmaakt van zijn historische stadsomgeving, een moderne gevangenis en een modern hospitaal als grote machinerieën, en een resem van kleine en grote industriegebouwen binnen de stadsmuren ... een modern Brugge dat het oude dreigt te vervangen en dan ook toegedekt moet worden met historiserende huisgevels ... een hele geruststelling voor ... de moderne toerist, sinds de negentiende eeuw gelokt door het middeleeuwse Brugge dat stilaan mythische vormen – letterlijk – lijkt aan te nemen ...

Historiserende vormen – van gotiek tot klassiek - zijn in de negentiende eeuw uiteraard onvermijdelijk, er is voorlopig geen alternatief (behalve dat van de ingenieursarchitectuur van ijzer en glas, puur geconstrueerde funcionaliteit ...). Maar ook historische vormen kunnen van moderniteit getuigen, zijn niet noodzakelijk ouderwets ... de witte lijstgevels van klassieke signatuur ... niet zomaar classicisme maar neoclassicisme. Ook neogotiek is in wezen modern: nieuwgotiek ... zoals de grote moderne complexen van Louis dela Censerie ... opgebouwd met een beperkte reeks van vormelijke en constructieve standaard-elementen die eindeloos worden hernomen: het lijkt wel neogotische prefabricatie ... een gotische sluier die amper de verlokkelijke moderniteit van het gebouw weet te verhullen. Berlage ging toen al een stap verder: ook voor hem was de gotiek het uitgangspunt maar de moderniteit werd zichtbaarder dan bij dela Censerie ... en dat leek Hoste begrepen te hebben ... tevergeefs, voor Brugge.

Een onverwacht modern negentiende-eeuws Brugge, een moderne twintigste eeuw die Brugge heeft laten liggen ... In 2001 proberen we het moderne Brugge van de voorbije twee eeuwen toch nog in beeld te brengen ... om in 2002 de volgende eeuw echt te kunnen beginnen ... met meer moderniteit ...

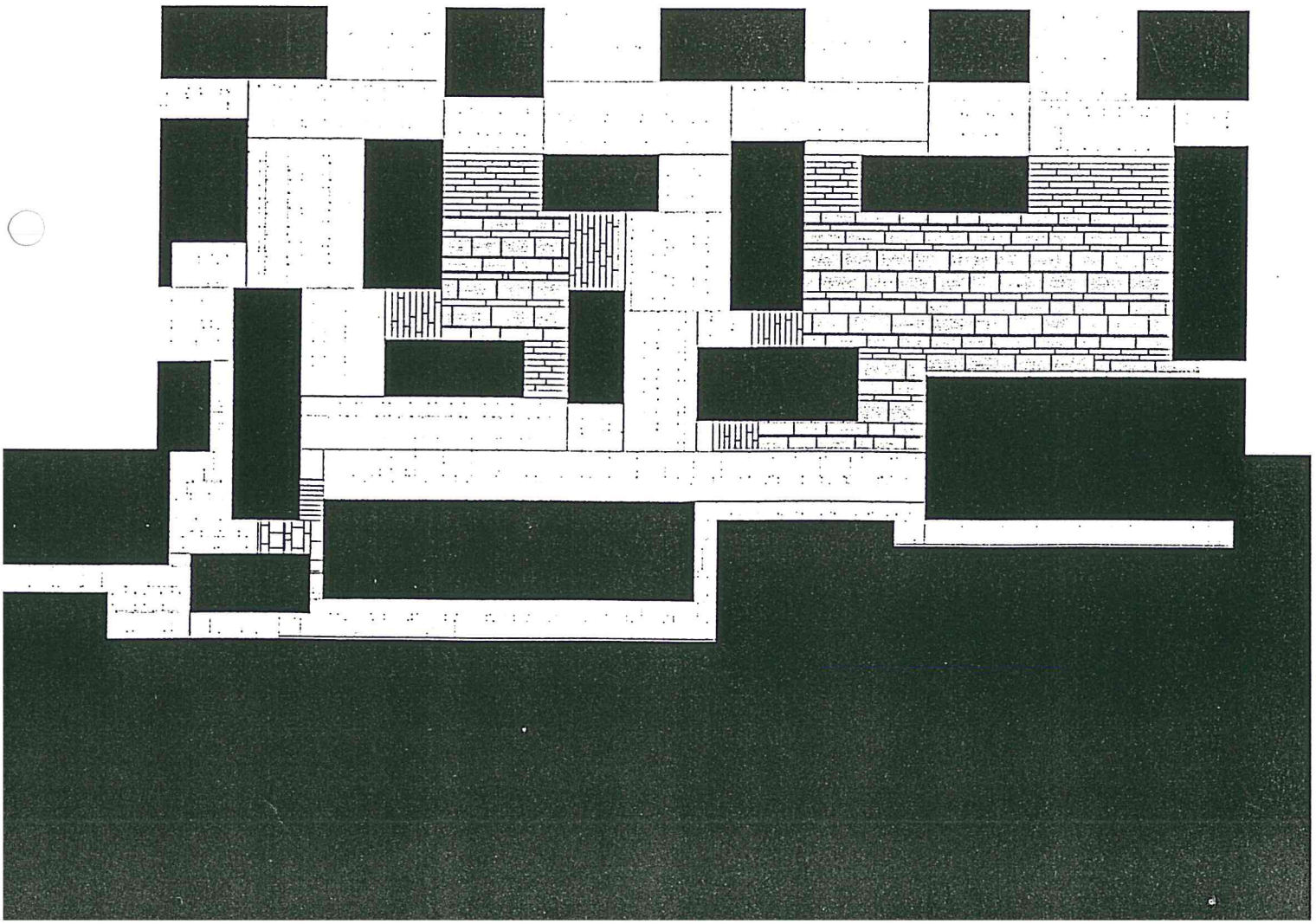
Luc Verpoest

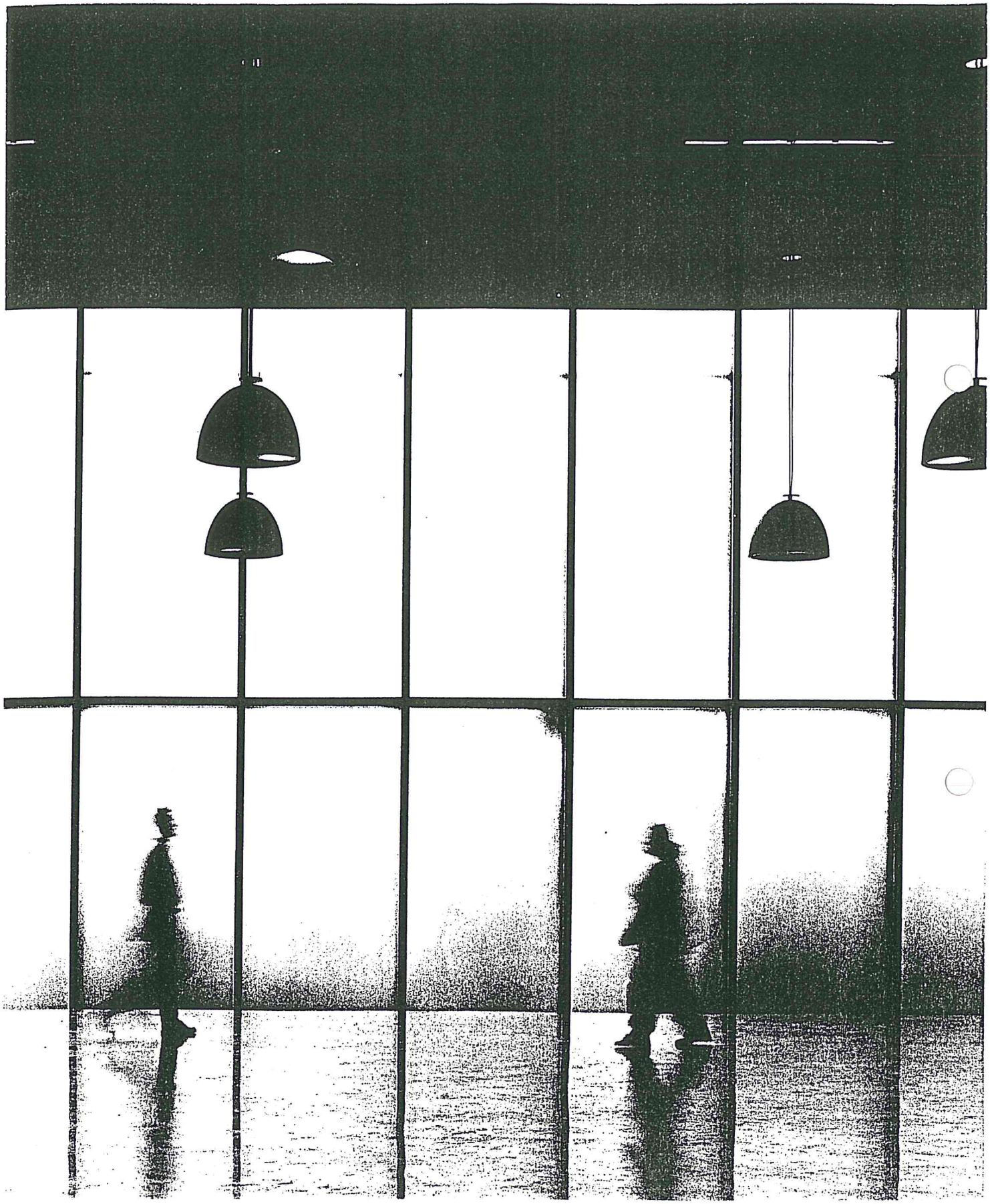
NU DE 20STE EEUW ECHT VOORBIJ IS, TIJD VOOR EEN LIJSTJE ...

1980	juni	**TURNHOUT**
1981	juni	**LUIK** – POLEUR – BERGEAUX
1982	juni	**NEDERLAND** – ROTTERDAM – DELFT – ALKEN A.D. RIJN – AMSTERDAM – UTRECHT
1983	mrt	**BRUSSEL**
	juni	**PARIJS** – MARNE LA VALLEE – MELUN SENART – VEAUX LE VICOMTE – POISSY – ST.QUENTIN YVELINES – ELANCOURT – MAUREPAS – CERGY PONTOISE – CHANTILLY – SENLIS
1984	mrt	**ROUBAIX** – VILLENEUVE D'ASQ
	juni	**LONDEN** – SISSINHURST
1985	mei	**BRUSSEL**
	juni	**DUITSLAND** – MÜNCHEN GLADBACH – FRANKFURT – DARMSTADT – KÖLN – AKEN – HORNU
	sept	**WESTMALLE – LEUVEN**
	okt	**BRUSSEL**
1986	mei	**PARIJS**
1987	mei	**BERLIJN** – WOLFSBURG
	okt	**PARIJS**
1988	mei	**NEDERLAND** – NEELTJE JANS – SPIJKENISSE – ROTTERDAM – DEN HAAG – AMSTERDAM – ALMERE – NAARDEN
1988	okt	**GENT**
1989	mei	**PARIJS** – MARNE LA VALLE – NANTERRE – POISSY
	nov	**BRUSSEL**
1990	mei	**TICINO** – LAGO DI COMO – COMO – MENDRISIOTTO – RIVA SAN VITALE – LIGORNETTO – STABIO – BALERNA – MORBIO SUPERIORE – BELLINZONA – MONTECARASSO – LUGANO – LOCARNO – BRISSAGO – VALLE VERSACHI – TORICELLA – ORIGLIO – COLLINA D'ORO
	okt	**KORTRIJK**
1991	mei	**BARCELONA**
1992	april	**PARIJS**
	mei	**SEVILLA** – EXPO 92
	nov	**ANTWERPEN**
	dec	**BRUGGE**
1993	feb	**UTRECHT**
	mei	**DENEMARKEN** – KOLDING – ODENSE – ZUID FUYN – SJAELLAND – KOPENHAGEN
	juni	**BRUGGE** – KORTRIJK
	nov	**ROTTERDAM**
1994	mei	**BASEL** – ZURICH – BADEN – WOHLEN – BIEL BENKEN – WEIL-AM-REIN
	mei	**BRASSCHAAT**
	dec	**BRUSSEL**
1995	april	**CHICAGO** – RACINE – WISCONSIN – TALIESIN
	juni	**INSEL HOMBROICH – MAASTRICHT**
1996	april	**LYON** – VAULX en VELIN – VILLEURBANNE – SATOLAS – EVREUX – ECULLY – FIRMINY – **PARIJS**
	juni	**BRUGGE**
	sept	**HILVERSUM**
1997	mei	**VENETO** – VICENZA – VERONA – ARIZIGNANO – MARCELLISE – MONTECCHIO MAGGIOR – TREVISO – PONZANO – CASTRATE DI VOLLORBA – SAN VITO D'ALTIVOLE – PANZOLA – MASER – POSAGNO – VENETIË – UDINE – BRESCIA
	juni	**NORMANDIË** – PERONNE – ROUEN – ETAIMPUIS – BOSC LE HARD – AUFFAY – VARENGEVILLE
	okt	**LIMBURG** – TONGEREN – VAALS – HASSELT
1998	april	**JAPAN** – TOKYO – KOBE – BARAKI – OSAKA – HIMEJI – FUKUOKA – KUMAMOTO – HIROSHIMA – MIYAJIMA – KYOTO – KANSAI
	okt	**TILBURG - BREDA**
1999	mei	**PORTUGAL** – SETUBAL – EVORA – LISSABON – COIMBRA – AVEIRO – PENAFIEL – MARCO DE CANAVEZES – VILA DO CONDO – PORTO – LECA DE PALMEIRA – BRAGA – S. MARIA BOURO
	juni	**UTRECHT**
2000	mrt	**FINLAND** – HYVÂSKYLÂ – SÂYNATSALO – TAMPERE – PRIKKALA – NOORMARKKY – TURKU – PAIMO – HVITTRASK – OTANIEMI – HELSINKI
	aug	**HANNOVER** – DUISBURG – CELLE – EXPO 2000 HANNOVER – RECKLINGEN – MONTCENIS – GELSENKIRCHEN ZECHE ZOLLVEREIN

OP ZOEK NAAR ARCHITECTUUR, GAAT DE ARCHIPELTOCHT IN DE 21STE EEUW VERDER ...VEEL REISGENOT ...

2001 mei **ZWITSERLAND** – KILCHBERG – HORGEN – LUZERN – MERLIZACHEN – HORW – ALTDORF – FURKAPASS – SOMVIX – MASANS – CHURWALDEN – HALDENSTEIN – MALIX – CHUR – SANKT LUZISTEIG – BREGENZ – WOLFURT – DORNBIRN – LUSTENAU – MURAU – HORN . BODENSEE – APPELZEIL – SANKT GALLEN – WINTERTHUR – ZÜRICH

HOOGTEPUNTEN
ARCHIPEL IN ZWITSERLAND - MEI 2001

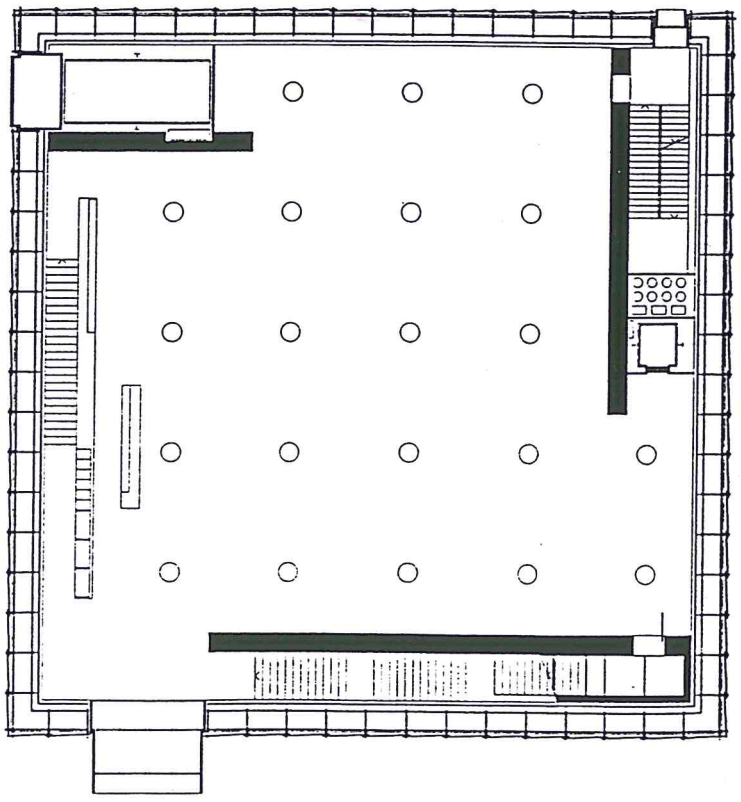
Momenteel bedraagt de buscapaciteit 92 deelnemers. We trachten grotere bussen te voorzien en zullen de wachtenden vanaf nr. 93 verwittigen.

Deelnemerslijst (alfabetische volgorde) :

ABELS Roland	SMEYS Jacqueline	LAGAST Gilbert	BERTIER Marina
BEKKER Ludo		LANTSOGHT Karel	
BERTEN Ignace	DEVISSCHER Greet	LOZIE Pieter	
BOYDENS Dirk	TOME Julie	MEULEMAN Martine	COUSY Johan
BREYNE Toon	VERSCHAEVE Colette	MICHIELS Didier	
COKELAERE Johan		NEYENS Daniel	LANSZWEERT Magda
COUCKE Patrick		NOLF Xavier	
DEBRUYNE Gino	CARPENTIER Leen	ONRAET Stefaan	DE VER Ann
DECEUNINCK Philip	LIEVENS Lotte	OSTYN Barbara	ALLAERT Dominiek
DECOCK André		PAUWELS Michel	WOUTERS An
DE COKER Johan	GEQUIRE K.	ROELANTS Robert	NOLS Ghislaine
DECORTE Roland		SCHERPEREEL Hendrik	D'HONDT Roos
DE HULLU Philippe	DEBEURME Ludwine	SCHERPEREEL Peter-Jan	
DE LAEY Christian		SOMERS Rudi	
DEMEULEMEESTER Annemie		STELLAMANS Mark	WYDOOGHE Magda
DE MEYER Mark		SUPPLY Wim	HAUSPIE Annemie
DE NAEYER Marc	HIMSCHOOT CARINE	TOMME Frederik	
DE RAEYMAECKER Mia	SCHIPPERS Gerald	VANDEKERCKHOVE WILLY	
DERUYTTER Piet	BILLIET Lutgarde	VANDENABEELE Géry	
DE SCHACHT Freddy	DE MUYNCK Ria	VAN DEN BERGHE Johan	VAN KERKHOVE Ingrid
DEVOLDER Geert	STROSSE Mieke	VANDENBERGHE Paul	
DE VRIENDT Willy		VANDEWALLE Jan	OMWAL Annie
D'HONDT Stefan	LAPERRE TINE	VANHEUVERZWIJN Jan	
FELIX Marc	VANBEVEREN Hilde	VAN LANGENHOVE Michel	TAVERNIER Lorianne
GLORIEUX Lucas	TAELMAN Ela	VANPEPERSTRAETE	VANHOVE Joost
GOOSSENS Miek		VERHAEGHE Joris	
GRIMMELPREZ Stephane	STEVENS Aline	VERHELLE Dirk	
HAGEN Louis	LAMBERT Karins	VERMOORTEL Hendrik	HUYS Rita
HUTSEBAUT Achiel		VERSTRAETE Willy	DEWEIRDT Marie
HUYGHEBAERT Pierre	SERCK Nanou	WOUTERS Gust	

Reservelijst (niet alfabetisch, op volgorde van inschrijving)

VALEMBOIS Martine	
BOUDENS Kristoffel	WEYTS Sophie
VERMANDER Christian	GULNARA Kamalova
DE BEENHOUWER Henk	DE SUTTER Annie
JANSSENS Jo	DE BORCHGRAVE Solange
SALENS Pol	VAN LERBERGE Greta
FRANCOIS Pascal	
DECLERCK Bernard	DAELS Griet
WEEKX Alfons	
YPERMAN Dirk	
VANVAERENBERGH Ann	VAN DEN BROECKE Wim
VERSTRAETE Mieke	
DE TROCH Wendy	
VAN CUSTEM Katleen	

ARCHIPEL KALENDER WERKJAAR 2000-2001

ZA. 16 SEPTEMBER 2000
ARCHIPEL 20 in 2000 (Fort Napoleon Oostende)

ZO. 15 OKTOBER 2000
cultureel centrum Scharpoord Knokke-Heist
ANDREA BRANZI over recent werk

DO. 19 OKTOBER 2000
F.O.B.A. (Kyoto) met KATSU UMEBAYASHI
THOMAS DANIELL over recent werk

VR. 10 NOVEMBER 2000
HERA VAN SANDE over TOYO ITO

VR. 8 DECEMBER
't Leerhuys . Groeninge 35 . Brugge
GILBERT DECOUVREUR over BRUNO TAUT

VR. 26 JANUARI 2001 om 20u.30
't Leerhuys . Groeninge 35 . Brugge
LUC VERPOEST over
DE MODERNITEIT VAN DE BRUGSE NEOGOTIEK

WO. 21 FEBRUARI 2001 om 20u.30 (let wel : woensdag ipv vrijdag !)
't Leerhuys . Groeninge 35 . Brugge
CHRISTIAN KIEKENS over
ACTUELE ARCHITECTUUR IN ZWITSERLAND

VR. 23 MAART 2001 om 30u.30
't Leerhuys . Groeninge 35 . Brugge
HERA VAN SANDE over SEJIMA en NISHIZAWA

DO.24 – VR.25 – ZA.26 – ZO.27 MEI 2001
HOOGTEPUNTEN
ARCHIPEL IN ZWITSERLAND . architectuurreis
volgeboekt.

VR. 15 JUNI 2001 om 20u.30
... nog in te vullen ...

Alle voordrachten in 't Leerhuys zijn toegankelijk voor leden (gratis). Niet-leden (220 BEF) – studenten, stagiairs (100 BEF). De architectuurreis is voorbehouden vor leden (en partner).

- lidmaatschap 2000-2001 : 2.200 BEF (stagiairs 1.100 BEF) (incl. abonnement bulletin – gratis toegang en inschrijvingsrecht op architectuurreis).
- abonnement op het bulletin : 600 BEF.

Inlichtingen ivm de kalender : Marc Felix – tel. 059/70.21.80 (bureel) – 059/70.01.58 (thuis)
Inlichtingen ivm lidmaatschap : Michel Van Langenhove–tel. 050/39.30.85 (bureel)–tel.050/39.35.05(thuis)

Contactpersonen paviljoen BRUGGE 2002 :
Peter-Jan Scherpereel, contacten BRUGGE 2002
Hera Van Sande, contacten Toyo Ito
Gery Vandenabeele, Wim Supply, Marc Felix
